

REFERAT §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme d. 16-02-2026

Mødedato	Mandag d. 16. februar 2026 kl. 15:00
Mødested	Bogense Rådhus, Mødelokale 2
Mødedeltagere	Bo Jakobsen, Mette Landtved-Holm (Fravær), Jane Yndgaard, Anne-Lise Sievers, Nikolaj Vang, Lasse Mogensen (Fravær), Marie Holmgaard, Nikolai Johansen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Mødeplan 2026.....	4
Opsamling på Kommunalbestyrelsens temamøde om forebyggelse og sundhedsfremme den 18. dec	5
Drøftelse af udvalgets arbejde i 2026.....	7
Drøftelse af arbejdet med frivillighed, fællesskabers vigtighed samt en kommende temadag.....	9
Anvendelse af midler til indsats mod nikotin- og rusmiddelforbrug.....	11
Orientering om arbejdet med en samlet tværgående indsats for spirejob og fritidsjob.....	15
Næste møde.....	17
Eventuelt.....	18
Præsentationsmateriale.....	19
Godkendelse af beslutningsprotokol.....	20

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

S2025-1289

Sagens kerne

Godkendelse af dagsorden til §17, stk. 4 udvalgets møde.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Godkendt.

Punkt 2: Mødeplan 2026

S2024-13137

Sagens kerne

Der er udarbejdet et forslag til mødeplan for Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme i 2026. Mødeplanen afspejler kommissoriet for udvalgets arbejde, hvoraf det fremgår, at udvalget skal mødes 4-6 gange årligt. Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme har afholdt seks møder i 2025.

Det foreslås, at møderne som udgangspunkt afholdes på Bogense Rådhus kl. 15.00 - 18.00. Der udsendes dagsorden forud for hvert møde.

Foreslåede datoer

- Onsdag den 8. april
- Tirsdag den 16. juni
- Onsdag den 2. september
- Torsdag den 5. november
- Mandag den 7. december

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter og godkender mødeplanen for 2026.

Sagens baggrund

Se Sagens kerne.

Økonomiske oplysninger

.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Godkendt.

Punkt 3: Opsamling på Kommunalbestyrelsens temamøde om forebyggelse og sundhedsfremme den 18. december 2025

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme skal i denne sag drøfte og samle op på de input og perspektiver, som kom frem på Kommunalbestyrelsens temamøde den 18. december 2025.

Opsamlingen fra temamødet skal danne grundlag for udvalgets videre arbejde, herunder drøftelse og prioritering af relevante fokusområder.

Kommunalbestyrelsens drøftelser tog afsæt i centrale behov, udfordringer og konkrete forslag inden for forebyggelse og sundhedsfremme i Nordfyns Kommune. Drøftelserne peger på følgende temaer:

- Mental trivsel og ensomhed, herunder mistrivsel blandt både børn, unge og voksne samt betydningen af sociale fællesskaber for sundhed og livskvalitet.
- Ulighed i sundhed, hvor sociale og strukturelle forhold har betydning for borgernes sundhed, trivsel og muligheder for deltagelse i sunde fællesskaber.
- Tidlig opmærksomhed på børn og unge, herunder behovet for tidlig opsporing, forebyggelse og sammenhængende indsatser på tværs af dagtilbud, skole, fritid og sundhedsområdet.
- Konkrete udfordringer relateret til nikotinformbrug blandt unge, herunder anvendelsen af puff bars, samt behovet for øget oplysning og målrettede forebyggende indsatser over for både unge og forældre.
- Kulturpas samt styrket inddragelse af civilsamfund, foreningsliv og frivillige aktører, som konkrete redskaber til at fremme trivsel, deltagelse og fællesskab som en del af den forebyggende indsats.

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme:

1. Drøfter de samlede input fra gruppearbejdet på temamødet den 18. december 2025, herunder hvordan de kan indgå i udvalgets videre arbejde.

Sagens baggrund

Temamødet indeholdt gruppearbejde, hvor Kommunalbestyrelsens medlemmer bidrog med skriftlige input til udvalgets videre arbejde. Gruppearbejdet tog udgangspunkt i tre overordnede spørgsmål:

1. Hvilke behov eller udfordringer ser vi som særligt vigtige at adressere i arbejde med forebyggelse og sundhedsfremme i Nordfyns Kommune?
2. Hvor ser vi muligheder for samarbejde og sammenhæng på tværs af fagområder og aktører?
3. Hvordan kan vi bedst inddrage civilsamfund, foreninger eller andre lokale kræfter i at styrke sundhed og trivsel på Nordfyn?

Mental trivsel og ensomhed

Drøftelserne pegede på et gennemgående behov for øget fokus på mental trivsel, herunder mistrivsel, stress og ensomhed. Ensomhed blev fremhævet som en udfordring på tværs af aldersgrupper og livssituationer og blev nævnt i relation til både børn, unge og voksne. Flere input pegede på, at mistrivsel kan komme til udtryk tidligt, men at den ofte opdages sent, og at der derfor er behov for større opmærksomhed på tidlige signaler samt på sammenhængen mellem trivsel, fællesskaber og hverdagsliv.

Ulighed i sundhed og livsvilkår

Der blev endvidere peget på ulighed i sundhed, herunder tydelige sammenhænge mellem sociale vilkår, sundhedsadfærd og trivsel. Drøftelserne pegede på, at familiens ressourcer, viden og netværk har betydning for børns og unges sundhed og muligheder for deltagelse i fællesskaber. I den forbindelse blev der bl.a. peget på udfordringer relateret til overvægt blandt børn og familier samt på betydningen af at understøtte sunde vaner og rammer i hverdagen som led i en forebyggende indsats.

Tidlig opmærksomhed på børn og unge

Flere grupper fremhævede betydningen af tidlig opmærksomhed og forebyggelse i relation til børn og unge. Der blev peget på behovet for tidligere indsats, herunder tidlig opsporing af mistrivsel og sundhedsudfordringer, samt på vigtigheden af sammenhængende indsatser på tværs af dagtilbud, skole, fritid og sundhed. Drøftelserne pegede også på, at overgange i børns og unges liv kan være særligt sårbare, og at der er behov for øget opmærksomhed og koordinering i disse overgange.

Nikotin, alkohol og forebyggelse blandt unge

Flere grupper pegede på nikotin- og tobaksforbrug blandt børn og unge som en konkret udfordring, herunder anvendelsen af puff bars. Drøftelserne pegede på, at nikotin opleves som let tilgængeligt, og at der er behov for øget opmærksomhed på både forebyggelse og oplysning. Der blev samtidig peget på manglende viden om konsekvenserne af nikotin og alkohol samt på behovet for styrket information og dialog, rettet mod både unge og forældre. Flere input pegede på, at forældre spiller en central rolle i forebyggelsen, og at tydelig og fælles information kan være et vigtigt redskab.

Tværgående samarbejde og sammenhæng i indsatser

I forhold til organisering og samarbejde pegede drøftelserne på behovet for en styrket tværgående indsats. Der blev konkret peget på samarbejde mellem skole, SFO, klub, sundhedspleje, SSP og foreningsliv som afgørende for en sammenhængende forebyggende indsats. Overgange mellem tilbud og aktører blev fremhævet som et særligt opmærksomhedspunkt, ligesom der blev peget på behovet for mere klare og sammenhængende lokale modeller, hvor aktører kender hinandens roller og bidrag.

Civilsamfund, foreninger og kulturpas

I relation til inddragelse af civilsamfund og lokale kræfter blev foreningsliv, frivillighed samt kultur- og idrætstilbud fremhævet som vigtige forebyggende rammer. Drøftelserne pegede på, at deltagelse i fællesskaber har betydning for trivsel og sundhed, men at ikke alle borgere deltager i eksisterende tilbud. I den forbindelse blev kulturpas nævnt som et konkret redskab, herunder med opmærksomhed på anvendelse, udbredelse og kendskab i Nordfyns Kommune. Der blev desuden peget på muligheden for at styrke deltagelse gennem mere målrettet og personlig invitation samt bedre kobling mellem kommune, foreninger og borgere.

Perspektiver for udvalgets arbejde i 2026

Udvalget drøftede samtidig på mødet den 17. december 2025 relevante emner for udvalgets arbejde i 2026. Drøftelsen tog afsæt i udvalgets formål samt aktuelle og kommende udfordringer inden for forebyggelse og sundhedsfremme i Nordfyns Kommune.

I drøftelserne blev følgende emner løftet og drøftet som interessante temaer for det videre arbejde i 2026:

- Oplysning for børn og unge samt deres forældre om alkohol
- Frivillighedsområdet
- Fritidsjob og spirejob - oplæg fra direktionen afventes
- Startpakker til voksenlivet for anbragte unge efter deres 18. år, herunder efterværn og bostøtte
- Sundhed for børn og unge i relation til overvægt, sunde vaner og livsstil
- Generelt det tværgående samarbejde i Nordfyns Kommune omkring sundhedsfremme og forebyggelse

Økonomiske oplysninger

Sagen har ikke været forelagt Økonomi og Løn.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Drøftet.

Punkt 4: Drøftelse af udvalgets arbejde i 2026

S2024-13137

Sagens kerne

Med denne sag drøfter Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme tilgangen til udvalgets arbejde i 2026, herunder hvordan udvalget bedst tilrettelægger arbejdet i det kommende år.

Drøftelsen sker i lyset af udvalgets nye sammensætning efter konstitueringen den 4. december 2025 og skal sikre et fælles afsæt for udvalgets videre arbejde. Formålet med drøftelsen er at skabe fælles retning og forventningsafstemning om udvalgets rolle, opgaver og arbejdsform samt sikre fremdrift og sammenhæng i udvalgets arbejde frem mod afslutningen af udvalgsperioden.

Drøftelsen tager afsæt i udvalgets kommissorium, særligt:

- Udvalgets opgaver, herunder kortlægning, prioritering, implementering og evaluering (kommissoriets afsnit 3)
- Udvalgets organisering og tværgående arbejdsform (kommissoriets afsnit 4)
- Kravet om en helhedsorienteret og tværfaglig tilgang, der understøtter sammenhæng mellem kommunens indsatser

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller til drøftelse.

Sagens baggrund

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme blev nedsat i forbindelse med Budget 2025 som et § 17, stk. 4-udvalg med fokus på tidlig, strategisk og helhedsorienteret forebyggelse.

I 2025 har udvalget bl.a.:

- Kortlagt og drøftet eksisterende indsatser og projekter
- Identificeret temaer og områder, hvor en tidlig indsats kan gøre en væsentlig forskel
- Påbegyndt udvikling af prøvehandling og konkrete indsatser

Udvalget har i den forbindelse bl.a. igangsat arbejdet med sundhedsprofilen for børn og unge (0-16 år) samt en fælles prøvehandling i relation til skolefravær.

Med nærværende sag lægges der op til en drøftelse af, hvordan udvalgets arbejde mest hensigtsmæssigt tilrettelægges i 2026 med udgangspunkt i kommissoriets formål, opgaver og arbejdsform.

Vedlagt sagen er afrapportering til Kommunalbestyrelsen den 18. december 2025. Afrapporteringen gav Kommunalbestyrelsen en samlet status på udvalgets arbejde siden opstarten i marts 2025 og redegør for udvalgets fokus, arbejdsform samt de foreløbige erfaringer og anbefalinger. Herunder beskrives de første konkrete initiativer, som er igangsat inden for den afsatte ramme, samt udvalgets videre perspektiver for arbejdet med forebyggelse og sundhedsfremme.

Økonomiske oplysninger

.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Drøftet og genbehandles på næste møde sammen med perspektiverne i opsamlingssagen fra Kommunalbestyrelsens temamøde, herunder forslag til temaer og prøvehandlinger til brug for en samlet brainstorm for udvalget på det kommende møde.

Bilag

KOMMISSORIUM FOR § 17, STK. 4-UDVALGET VEDRØRENDE FOREBYGGELSE OG

Afrapportering til Kommunalbestyrelsen fra Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme

Punkt 5: Drøftelse af arbejdet med frivillighed, fællesskabers vigtighed samt en kommende temadag

S2024-13137

Sagens kerne

Med denne sag skal Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme drøfte frivillighed i Nordfyns Kommune, herunder muligheder, begrænsninger, rammer og vilkår. Drøftelsen er led i arbejdet hen imod en fælles temadag om frivillighed. Frivillige kræfter er forudsætningen for bæredygtige og givende fællesskaber, som er helt essentielle i et sundhedsfremmende og forebyggelsesmæssigt perspektiv.

Temadagen skal bidrage til at få gode input til frivillighedens vilkår på Nordfyn, herunder alt det der går godt, men også de barrierer man kan møde. Temadagen vil danne ramme om fælles dialog, videndeling og inspiration om, herunder også om hvordan frivillighed og aktive fællesskaber i endnu højere grad kan bidrage til øget trivsel, mental sundhed og fysisk aktivitet på tværs af målgrupper, alder og lokalområder.

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget:

1. Drøfter formål, rammer og timing for en temadag om frivillighed og civilsamfund, herunder afholdelse inden sommerferien 2026.
2. Drøfter indhold, temaer, relevante aktører samt hvordan temadagen kan forankres og følges op.

Sagens baggrund

Nordfyns Kommune har et stærkt udgangspunkt med en høj grad af frivillighed, som bidrager væsentligt til sammenhængskraft, trivsel og livskvalitet i lokalsamfundene. Civilsamfundets foreninger, frivillige og netværk spiller en central rolle i det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde - ofte med en særlig evne til at nå borgere, som ikke i forvejen er i kontakt med kommunale tilbud.

Udvalget har tidligere drøftet behovet for at styrke samarbejdet med civilsamfundet og skabe bedre rammer for frivillighed. En temadag kan give mulighed for at samle kommune, civilsamfund og politikere i en fælles dialog om:

- Hvordan meningsfulde fællesskaber kan styrkes som en del af forebyggelsesindsatsen
- Hvordan kommunen kan understøtte frivillige og foreninger på en mere sammenhængende måde
- Hvordan snitflader mellem kommunale indsatser og civilsamfund kan gøres tydeligere
- Hvilke behov, potentialer og barrierer civilsamfundets aktører oplever lokalt

Drøftelserne kan tage afsæt i erfaringer og inspiration fra andre kommuner, herunder arbejde med meningsfulde fællesskaber, fællesskabsbaserede aktiviteter, peer-to-peer-tilgange, fysiske rammer for fællesskab samt uddannelse af frivillige sundhedsagenter. Der kan samtidig rettes opmærksomhed mod særlige målgrupper, herunder mænds sundhed, unge og etniske minoriteter.

Udvalgets input til temadag, indhold og deltagerkreds vil danne grundlag for den videre planlægning, herunder den indledende dialog med frivillige aktører.

Deltagere på temadagen kan fx være:

- Frivilligcenter Nordfyn og tilknyttede foreninger
- Ældresagen samt ældre- og seniorklubber
- Idræts- og sportsforeninger
- Andre foreninger, fx kultur-, spil- og naturforeninger
- Frivilligt socialt arbejde og patientforeninger
- Kommunale institutioner, herunder plejehjem, hjemmepleje, daginstitutioner og skoler
- Lokale råd og netværk

Økonomiske oplysninger

Udgifter til planlægning og afholdelse af en temadag skal finansieres inden for udvalgets ramme.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme (§ 17, stk. 4).

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Arbejdet med frivillighed og meningsfulde fællesskaber som temaer blev drøftet sammen med formål og indhold for en evt. kommende fælles temadag/workshop. Som forberedelse til det videre arbejde og et konkret og relevant formål med en temadag gennemføres en mini-spørgeskemaundersøgelse med en række rammespørgsmål.

Forvaltningen udarbejder forslag til spørgsmål som sendes til godkendelse hos udvalget på mail inden udsendelse til de relevante aktører.

Punkt 6: Anvendelse af midler til indsats mod nikotin- og rusmiddelforbrug

S2025-9605

Sagens kerne

På udvalgs møde d. 17. december 2025 drøftede § 17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme arbejdsgruppens indstilling til en styrket indsats mod rygning og nikotinforgbrug blandt børn og unge.

Udvalget præsenteres hermed Børne-, Unge- og Familieudvalget for justeret forslag på baggrund af drøftelserne til mødet.

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller:

1. At udvalget drøfter og godkender, at arbejdsgruppens justerede forslag til forebyggelse af rygning og nikotinforgbrug blandt unge i kommunen anbefales til § 17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.
2. At udvalget godkender administrationens forslag til anvendelse af midlerne fra Social- og Boligstyrelsen til indsatser mod forbrug af rusmidler, herunder opioider, indgår i det justerede forslag.
3. At sagen, såfremt indstillingspunkt 1 godkendes endeligt i § 17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme og indstillingspunkt 2 godkendes i Børne-, Unge- og Familieudvalget, fremsendes til Kommunalbestyrelsen med henblik på bevillingsmæssig godkendelse af begge indstillingspunkter.

Sagens baggrund

Arbejdsgruppens forslag til indsatser mod rygning og nikotinforgbrug blandt børn og unge blev drøftet på udvalgs møde d. 17. december 2025 i § 17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme. Udvalget besluttede, at de gerne vil have administrationens og/eller arbejdsgruppens konkrete oplæg på følgende opstartsaktiviteter:

- Bred oplysningskampagne for alle skoler for 6., 7., 8. og 9. klassetrin for skoleåret 2026/2027, såsom konkrete foredrag, fortællinger fra den virkelige verden, KOL-simulator-event og lign.
- Tildeling af ekstra timer til relevant tovholderindsats i regi af sundhedsplejerskerne, som kan varetage denne forebyggende og oplysende opgave for skoleåret 2026/2027, herunder deltage i skoleundervisning m.v.
- Samlet konkret økonomisk ramme for de to indsatser.

Udvalget gjorde videre opmærksom på, at arbejdet i Fyn Forebygger og konklusionerne fra projektet U-Niko for 27 kommuner afventes i 2026 og at alle aktiviteter/indsatser skal spille sammen med dette.

Nedsættelse af arbejdsgruppe

Der er på baggrund af tilbagemelding fra udvalget nedsat en mindre arbejdsgruppe, der har drøftet tilbagemeldingen fra udvalget med henblik på at præsentere udvalget for et justeret forslag. Arbejdsgruppen består af følgende:

- Chef for Børn og Familie
- Leder af Sundhedsplejen
- Afdelingsleder fra Sletten Skole
- 2 SSP-konsulenter
- Konsulent fra Børn og Unge

Anbefalinger fra arbejdsgruppen og administrationen

Arbejdsgruppen har taget udgangspunkt i udvalgets ønsker til indsatser og på den baggrund formuleret nedenstående anbefalinger til udvalget.

Det bemærkes videre, at Nordfyns Kommune har fået bevilliget 437.500 kr. fra Social- og Boligstyrelsen til indsatser mod

forbrug af rusmidler, herunder opioider. Tilskuddet kan anvendes til og med 31. december 2026. Se vedlagte *Bilag 2* og *Bilag 3* for nærmere information om formålet og anvendelsen af midlerne.

Administrationen har set på muligheden for anvendelse af disse midler, der derfor også indgår i regi af dette forslag. Dermed indeholder denne sag både anbefalinger til § 17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme om indsatser mod nikotinforgbrug, som foreslås finansieret af budgettet fra § 17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme samt anbefalinger om indsatser mod forbrug af rusmidler, som foreslås finansieret af midler fra Social- og Boligstyrelsen.

Administrationens anbefalinger omhandlende forbrug af nikotinprodukter

1. Oplysningskampagne

Arbejdsgruppen anbefaler en indsats for kommunens 6.-9. klasser, hvor Sundhedsplejen kommer ud i de enkelte klasser. Her oplyses eleverne blandt andet om risikofaktorer ved brug af nikotinprodukter, flertalsmisforståelser og øvrige relevante emner relateret til disse produkter.

For at styrke denne del af Sundhedsplejens opgaver afsættes der midler til sidemandsopklæring fra ekstern konsulent. Sundhedsplejen vil herudover kunne trække på de ressourcer, der allerede findes i kommunen i dag, herunder SSP-konsulenterne, der både har kendskab til de unge, deres familier og det generelle udfordringsbillede i kommunen.

2. Tovholderindsats i regi af Sundhedsplejen

Det anbefales, at der afsættes midler til, at Sundhedsplejen kan tilbyde åben konsultation på de skoler, der har elever i 6.-9. klasse, to gange om måneden. Denne indsats vil give eleverne et trygt sted at søge viden og støtte, før problemerne vokser sig store. Mange unge er nysgerrige eller usikre omkring nikotin, og en uformel samtale kan gøre det lettere at få svar på de spørgsmål, de måtte have. Det giver samtidig skolen mulighed for tidligt at opdage begyndende forbrug, tilbyde vejledning og styrke elevernes evne til at træffe sunde valg. Det er en enkel indsats, der kan forebygge afhængighed og skabe et mere oplyst og trygt skolemiljø. Indsatsen kan gøre eleverne opmærksomme på kommunens øvrige tilbud. Mange unge kender ikke eksisterende tilbud, og en kort samtale kan skabe forbindelse til stopforløb, rådgivning, lokale kampagner og fritidsaktiviteter. Konsultationen bliver dermed et knudepunkt, hvor eleverne får overblik over den støtte, de kan bruge i deres nærmiljø. Konsultationen vil samtidig give mulighed for at et helhedsorienteret blik på den unges trivsel, og dermed årsagerne bag et eventuelt rusmiddelforbrug.

Det vurderes væsentligt, at sundhedsplejen også har en dialog med forældrene. Det anbefales, at der afsættes midler til deltagelse på forældremøder for forældre til elever på 7. og 8. klassetrin. Her vil Sundhedsplejen fortælle om de forskellige elementer, som forældre bør være opmærksomme på i forhold til de unges brug af nikotinprodukter. Herudover vil de fortælle om indsatsen med åben rådgivning, som Sundhedsplejen fremover vil tilbyde på de af kommunens skoler, der har 6.-9. årgang. Denne del af anbefalingen vil både medvirke til, at forældrene får information om brug af nikotinprodukter samtidig med, at der vil blive opbygget en relation mellem forældrene og Sundhedsplejen.

Endeligt foreslås det, at der afsættes midler til ansættelse af en nikotinstopkonsulent, der kan tilbyde kurser om stop for nikotinforgbrug til unge og som i sin funktion vil kunne udlevere vederlagsfri nikotinstopmedicin. Indsatsen vil ligeledes være forankret i Sundhedsplejen og derigennem give mulighed for, at de unge, der måtte henvende sig til Sundhedsplejen på skolerne, hurtigt kan blive henvist videre til nikotinstopkonsulenten. Konsulenten vil arbejde tæt sammen med skolerne, Tandplejen, SSP, mv., således at der er en tydelig sagsgang for, hvordan de forskellige afdelinger i kommunen skal agere, hvis man støder på en ung person, der vurderes at have et uhensigtsmæssigt brug af nikotinprodukter og som kan have gavn af anonym rådgivning. Nikotinstopkonsulenten skal kunne udlevere nikotinstopmedicin i overensstemmelse med gældende regler i de tilfælde, der vurderes at være behov herfor.

Samspillet til arbejdet i Fyn Forebygger, konklusionerne fra projektet U-Niko samt øvrige fordele ved anbefalingerne

I projektet U-Niko peges der på, at det er væsentligt at få fat på de unge, hvor de har deres hverdag, herunder særligt på uddannelsesinstitutioner. Derfor foreslår arbejdsgruppen, at indsatsen i høj grad skal foregå gennem åbne konsultationer og oplysning på skolen, hvor eleverne har deres daglige gang. Det vil samtidig flugte med formålsbeskrivelsen fra projektet Fyn Forebygger, hvor der efterspørges en stærkere og mere koordineret indsats gennem afprøvning af lokale prøvehandling i ungemiljøer, f.eks. på uddannelsesinstitutioner.

Ydermere er arbejdsgruppen særligt opmærksom på, at indsatsen for de unge skal bidrage til at mindske flertalsmisforståelser. Mange unge har tendens til at overvurdere, hvor udbredt nikotinforgbrug egentlig er blandt deres jævnaldrende. Den slags antagelser kan skabe et socialt pres og få nikotinforgbrug til at forekomme mere normalt, end det

faktisk er. At synliggøre den forskel kan være en stærk forebyggende faktor, fordi det hjælper eleverne med at forstå, at de ikke står uden for fællesskabet ved ikke at anvende nikotinprodukter - tværtimod er de i flertal.

Det bemærkes i den forbindelse, at der fra i år vil blive genereret årlige rapporter om sundhed og trivsel blandt børn og unge i Nordfyns Kommune i regi af BørnUngeLiv. Elever i udskoling vil blandt andet skulle svare på spørgsmål om brug af nikotin, alkohol og rusmidler. Arbejdsgruppen vurderer det som oplagt, at denne viden om de unges adfærd anvendes aktivt i undervisning og i forbindelse med den åbne konsultation. Den konkrete viden vil i sig selv være gavnlig for Sundhedsplejen og samtidig vil den være et godt forebyggende redskab i forhold til at give de unge et mere realistisk billede af, hvor udbredt brugen af nikotinprodukter faktisk er.

Administrationens anbefalinger omhandlende forbrug af rusmidler, herunder opioider

1. Oplysningskampagne

Administrationen anbefaler, at der afsættes midler til tilkøb af teaterforedrag og/eller foredrag ved ekstern rusmiddelkonsulent. Der vil være tale om foredrag målrettet de unge og det vil foregå på de enkelte skoler.

2. Uddannelse af medarbejdere

Det foreslås, at der anvendes midler fra Social- og Boligstyrelsen til uddannelse af personale fra Sundhedsplejen samt kommunens SSP-konsulenter. Der vil være tale om et længerevarende kursus, hvor vores medarbejdere klædes på til at håndtere og rådgive unge, der er i misbrug eller pårørende til personer i misbrug samt til at undervise unge med henblik på at hjælpe de unge med at reducere brugen af rusmidler.

Økonomiske oplysninger

Der er ikke på forhånd bevilliget en samlet ramme til indsatsen. Det forudsætter derfor, at Kommunalbestyrelsen skal godkende den konkrete bevilling, når udvalgets anbefalinger forelægges til endelig godkendelse.

Arbejdsgruppens samlede estimerede årlige udgift til gennemførelse af alle initiativer omhandlende nikotinformbrug finansieret af budgettet fra § 17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme udgør ca. 430.000 kr., mens de samlede udgifter til gennemførelse af alle initiativer omhandlende rusmiddelforbrug finansieret af midler fra Social- og Boligstyrelsen udgør ca. 320.000 kr.

De estimerede udgifter fordeler sig således:

Anbefalinger omhandlende forbrug af nikotinprodukter

- Anbefaling 1: Oplysningskampagne:
 - Undervisning i kommunens 6.-9. klasser = 56.575 kr.
- Anbefaling 2: Tovholderindsats i regi af Sundhedsplejen
 - Sundhedsplejens deltagelse på forældremøder = 7.425 kr.
 - Åben konsultation: Midler til Sundhedsplejens åbne konsultationer = 85.500 kr.
 - Nikotinstopkonsulent, der kan tilbyde kurser til unge i kommunen = 180.000 kr.
 - Midler til udlevering af nikotinstopmedicin = 100.000 kr.

Samlet beløb for initiativer omhandlende forbrug af nikotinprodukter: 429.500 kr.

Anbefalinger omhandlende forbrug af rusmidler, herunder opioider

- Anbefaling 1: Oplysningskampagne
 - Teaterforedrag = 96.000 kr.
 - Foredrag ved ekstern konsulent = 13.600 kr.
- Anbefaling 2: Uddannelse af medarbejdere
 - Kursus/uddannelse af medarbejdere inden for håndtering og vejledning af unge i misbrug: 160.000 kr.
 - Supervision: 60.000 kr.

Samlet beløb for initiativer omhandlende forbrug af rusmidler: 317.600 kr.

* Disse midler foreslås afsat ved anvendelse af de 437.500,00 kr., der er afsat til Nordfyns Kommune på finanslovens § 15.26.61.10, aktstykke 7 af 23. oktober 2025 om udmøntning af initiativ som følge af opioidudspillet.

I vedlagte bilag 1 fremgår beregningsgrundlag, som administrationen har anvendt til estimat af økonomiske udgifter til initiativerne.

Det skal bemærkes, at indsatserne er skalerbare. § 17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme kan vælge at afsætte midler til samtlige initiativer, udvælge enkelte initiativer eller op-/nedjustere i de enkelte initiativer, så der eksempelvis afsættes flere midler til oplysningskampagne og færre til tovholderindsatsen i regi af Sundhedsplejen.

Beslutningskompetence

Børne-, Unge- og Familieudvalget.

§ 17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Kommunalbestyrelsen.

Lovgrundlag

Kommunestyrelseslovens § 17, stk. 4.

Finanslovens § 15.26.61. Stofmisbrugsbehandling målrettet børn og unge.

Beslutning på Børne-, Unge- og Familieudvalget 2026-2029 04-02-2026

Indstillingen anbefales godkendt.

Børne-, Unge- og Familieudvalget anbefaler en mere smidig politisk beslutningsproces.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Godkendt med få justeringer. Bevillingssag udarbejdes og forelægges for Kommunalbestyrelsen på næstkommende møde

Supplerende sagsfremstilling

Børne-, Unge- og Familieudvalget har behandlet arbejdsgruppens anbefalinger i relation til indsats mod nikotin og rusmiddelforbrug, som nu fremlægges for Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme. Her til kommer en orientering til Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme om Børne- Unge- og Familieudvalgets godkendelse af midler til en indsats vedr. rusmidler, som finansieres af midler fra Social- og Boligstyrelsen.

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsudvalget skal med denne sag forholde sig til arbejdsgruppens anbefalinger og beslutte, hvilke indsatser der skal igangsættes under forudsætning af Kommunalbestyrelsens bevilling af midler her til.

Bilag

Bilag 1: Beregningsgrundlag for indsatser

Bilag 2: Tilskudsbrev

Bilag 3: Forlænget tilskudsperiode

Punkt 7: Orientering om arbejdet med en samlet tværgående indsats for spirejob og fritidsjob

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme orienteres med denne sag om arbejdet med at udarbejde et oplæg til en samlet og tværgående indsats for spirejob og fritidsjob i Nordfyns Kommune.

Arbejdet sker som opfølgning på udvalgets beslutning den 1. oktober 2025, hvor udvalget anmodede direktionen om at udarbejde et oplæg til en samlet og tværgående indsats for spirejob og fritidsjob i Nordfyns Kommune, herunder i samarbejde med relevante samarbejdspartnere.

Formålet med arbejdet er at styrke sammenhæng, koordinering og fælles retning i Nordfyns Kommunes samlede arbejde med spirejob og fritidsjob for unge. Indsatsen har særligt fokus på unge i aldersgruppen ca. 13-17 år, hvor tidlig tilknytning til arbejdsfællesskaber vurderes at have størst forebyggende og trivselsskabende effekt.

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme tager orienteringen om status og det igangsatte arbejde med spirejob og fritidsjob til efterretning.

Sagens baggrund

På udvalgsmødet den 6. maj 2025 drøftede Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme mulige indsatsområder efter oplæg fra Børne- og Ungeområdet samt Social- og Arbejdsmarkedsområdet. I den forbindelse pegede udvalget på spirejob og fritidsjob som et tema, udvalget ønskede at se nærmere på og eventuelt arbejde videre med.

Udvalget modtog den 1. oktober 2025 et oplæg om indsatser i relation til spirejob og fritidsjob for unge i Nordfyns Kommune. På den baggrund besluttede udvalget, at direktionen skulle udarbejde et oplæg til en samlet tværgående indsats, der kan:

- Modvirke silo-tænkning
- Styrke koordineringen på tværs af forvaltninger og udvalg
- Tydeliggøre, hvordan arbejdet med spirejob og fritidsjob kan organiseres og driftes fremadrettet

Udvalget pegede samtidig på, at oplægget med fordel kan inddrage erfaringer fra eksisterende forløb, herunder Crewjob, og at direktionen bør overveje etablering af et tværgående forum med repræsentanter fra bl.a. ungdomsskolen, Børn- og Ungeområdet, Social- og Arbejdsmarkedsområdet samt relevante eksterne aktører.

Status på arbejdet

Direktionen har på denne baggrund igangsat arbejdet med at udarbejde et samlet strategisk grundlag for spirejob og fritidsjob i Nordfyns Kommune.

Arbejdet tager bl.a. afsæt i en tydelig sondring mellem de to jobtyper:

- Spirejob, som er kommunale, socialt og forebyggende orienterede job, hvor unge får mulighed for at opnå arbejds erfaring, struktur og tilknytning til fællesskaber i en kommunal kontekst.
- Fritidsjob, som er job for unge i samarbejde med private virksomheder, selvejende institutioner og offentlige arbejdspladser, og som bidrager til tidlig tilknytning til arbejdsmarkedet gennem ordinære jobfunktioner i og uden for kommunen.

Arbejdet tager endvidere afsæt i gældende lovgivning og regler for unges arbejde, herunder arbejdsmiljølovgivningens bestemmelser om unges beskæftigelse, arbejdstid, opgavetyper og aldersgrænser samt de tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

Derudover bygger arbejdet på et ønske om at skabe fælles rammer, overblik og sammenhæng på tværs af direktørområder.

Som led i arbejdet udarbejdes der beskrivelser for de enkelte direktørområder, hvoraf der bl.a. fremgår:

- Mulige opgaver og arbejdssteder
- Formål og målgrupper for opgaverne
- Forventet antal pladser/stillinger på hvert direktørområde for de enkelte opgaver
- Særlige opmærksomhedspunkter
- Beskrivelse af den sociale og forebyggende merværdi for de unge

Indsatsen ses i sammenhæng med øvrige igangværende indsatser målrettet unge, herunder virksomhedsrettede indsatser samt samarbejder om tidlig forebyggelse, trivsel og tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked. Arbejdet har samtidig opmærksomhed på, at samarbejde med eksterne aktører forudsætter klare rammer og forventningsafstemning.

Videre proces

Det samlede oplæg forventes forelagt politisk, når bidragene fra de enkelte direktørområder er indarbejdet, og der foreligger et samlet overblik over organisering, muligheder og prioriteringer.

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme (§ 17, stk. 4) vil løbende blive orienteret om arbejdet.

Økonomiske oplysninger

De økonomiske rammer vil blive afdækket som led i det igangværende arbejde, herunder i forbindelse med afklaring af omfang, organisering og prioritering på tværs af direktørområder.

Eventuelle økonomiske konsekvenser vil indgå i et samlet politisk oplæg på et senere tidspunkt.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

Arbejds miljøloven og Bekendtgørelse om unges arbejde (Ungebekendtgørelsen).

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Taget til efterretning.

Punkt 8: Næste møde

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget drøfter planlægning af det kommende møde.

Administrationens indstilling

Forelægges til drøftelse.

Sagens baggrund

På baggrund af dagens møde afklares eventuelle opfølgende punkter samt behovet for yderligere kortlægning eller analyser for at sikre et godt grundlag for de videre drøftelser.

Økonomiske oplysninger

Ingen.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

Intet.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Drøftet.

Bilag

Årskalender 2026 for §17, stk. 4-udvalget for Sundhedsfremme og Forebyggelse – Pr. 4.2 2026

Punkt 9: Eventuelt

S2024-13137

Sagens kerne

Punkter til eventuelt.

Administrationens indstilling

Forelægges til drøftelse og orientering.

Sagens baggrund

-

Økonomiske oplysninger

Ingen.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

Intet.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Intet.

Punkt 10: Præsentationsmateriale

S2025-2727

Sagens kerne

-

Administrationens indstilling

-

Sagens baggrund

-

Økonomiske oplysninger

-

Beslutningskompetence

-

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

-

Punkt 11: Godkendelse af beslutningsprotokol

S2025-1289

Sagens kerne

Udvalget skal, jf. Kommunestyrelseslovens § 20, godkende beslutningsprotokol for dette møde.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert udvalgsmedlem godkende dette punkt i dagsordenssystemet Prepare/First Agenda.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Godkendt.